

Bezoekadres: Stadhuis Coolsingel 40
3011 AD Rotterdam
Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam

Website: www.rotterdam.nl
E-mail: dimbsd@rotterdam.nl
Fax: 010 – 267 35 60
Inlichtingen: D. de Koeijer
Telefoon: 010-4897030

Aan de leden van de commissie BWB

Dienst: SB 15/0054982 - 15bb8237

Datum: 14 oktober 2015

Betreft: Afdoening toezegging 15bb7482,
Grondwater Kleiwegkwartier

Geachte leden van de commissie BWB,

In de commissievergadering van 16 september 2015 heb ik toegezegd met een officiële reactie te komen op het rapport Droogstand funderingshout in Kleiwegkwartier van Commissie Grondwater Oud Hillegersberg (toezegging 15bb7482, Grondwater Oud Hillegersberg).

Het rapport van de bewoners

Op verzoek van een aantal bewoners heeft de Commissie Grondwater Oud Hillegersberg onderzoek verricht naar de oorzaken van de lage grondwaterstand in de Bloemenbuurt en de Gravenbuurt. Over dit onderzoek is gerapporteerd in het rapport "Graven- en Bloemenbuurt – Oorzaken droogstand funderingshout" van 24 juni 2015. Dit rapport is door de opstellers aangeboden aan diverse ambtelijke en bestuurlijke vertegenwoordigers van de gemeente.

In het rapport wordt gesteld dat de grondwaterstand is gedaald. De mogelijke oorzaken van de daling worden besproken, waarbij relatie is gelegd met de toestand van de houten paalfunderingen. In de conclusie van het rapport worden twee oorzaken genoemd voor de lage grondwaterstand in de wijk:

1. Bemalingen van het diepe grondwater ten behoeve van bouwprojecten in de omgeving.
2. Drainage van het ondiepe grondwater door lekke riolen en drains in het gebied zelf.

De volgende aanbevelingen worden gedaan:

1. Gemeente en waterschap eisen compenserende maatregelen bij het bemalen van bouwputten;
2. Gemeente onderzoekt het in de periode 1998 t/m 2006 aangelegde riolerings- en drainagesysteem;
3. Gemeente propageert bij bewoners dat zij hun verantwoordelijkheid nemen door het loskoppelen van de hemelwaterafvoer van woningen.

Reactie op het rapport “Graven- en Bloemenbuurt – Oorzaken droogstand funderinghout”

Allereerst waardeer ik het initiatief en de inzet van de bewoners voor een grondige rapportage. De gemeente vindt het belangrijk dat de bewoners en eigenaren de verantwoordelijkheid nemen voor de bebouwing en ondersteunt de initiatieven daartoe.

Het afgelopen jaar is gebleken dat er in meerdere straten van het Kleiwegkwartier funderingsproblemen zo ernstig zijn dat ze direct moet worden vervangen. Voor deze funderingsproblemen zijn tal van mogelijke oorzaken te benoemen zoals constructieve fouten, overbelasting, negatieve kleef, ouderdom, verkeerd materiaalgebruik, bacteriële aantasting, maar ook droogstand. Gezien de complexiteit van de problematiek in de wijk werkt de gemeente samen met de bewoners in de pilot “Goed gefundeerd” om inzicht te krijgen in de staat van de funderingen en de mogelijkheden van funderingsbehoud en/of –herstel. Uitgangspunt daarbij is dat de verantwoordelijkheid voor de staat van de funderingen bij de woningeigenaren ligt. De gemeente neemt haar verantwoordelijkheid voor de buitenruimte inclusief de ondergrondse voorzieningen zoals riolering, drainage en grondwater.

Hieronder ga ik in op de in het rapport genoemde oorzaken voor de lage grondwaterstand in de wijk.

Bijdrage van bemaling diepe grondwater bij bouwprojecten in de omgeving

Bij de keuze van de uitvoeringsmethode wordt gekeken naar locatiespecifieke omstandigheden. Gemeente en waterschap eisen indien nodig compenserende maatregelen bij het bemalen van bouwputten om de invloed op de omgeving te zoveel mogelijk te beperken. Op grond van eigen onderzoek sluit de gemeente Rotterdam uit dat er een duidelijke correlatie is tussen het niveau van het diepe grondwater en de lagere grondwaterspiegel in het Kleiwegkwartier. Dit neemt niet weg dat het te allen tijde van belang is om de mogelijke gevolgen van dergelijke bemalingen vooraf goed te onderzoeken en indien nodig compenserende maatregelen voor te schrijven, conform aanbeveling 1 van de Commissie grondwater Oud Hillegersberg.

Bijdrage van de lekkende riolen en drainage

Als gevolg van de zakking van de bodem heeft de aanwezige oude riolering in de Graven- en Bloemenbuurt een drainerende werking. In de periode 1998-2002 zijn de oude riolen in de Gravenbuurt vervangen, waarbij drainage is aangelegd. De verwachting dat de grondwaterstand na de werkzaamheden zou stijgen is niet uitgekomen. De gemeente onderzoekt de werking van de drainage en de lage grondwaterstand in deze wijk. Dit is in lijn met aanbeveling 2 van de Commissie grondwater Oud Hillegersberg. De resultaten van dit onderzoek worden eind 2015 verwacht.

Momenteel wordt het riool in de Bloemenbuurt vervangen. Daarbij wordt ook een drainageleiding gelegd, die een al te grote stijging van de grondwaterstand (en bijkomende wateroverlast) moet voorkomen. Tevens wordt waterpasserende verharding aangebracht, waardoor het afstromend regenwater van de straten in de bodem kan infiltreren. Naar verwachting zal de grondwaterstand na afronding van deze werkzaamheden stijgen.

De bewoners in de Graven- en Bloemenbuurt kunnen zelf een bijdrage leveren aan de aanvulling van het grondwater door hun regenwaterafvoer af te koppelen van het riool en in de bodem te infiltreren, hun eigen terrein te vergroenen en minder tegels in de tuin aan te leggen. Dit geeft invulling aan aanbeveling 3 van de Commissie Grondwater Oud Hillegersberg. Met behulp van monitoring zal worden gevolgd of de grondwaterstand inderdaad stijgt na de werkzaamheden.

Naast de genoemde invloed van de oude riolering en drainage zijn er nog andere mogelijke oorzaken voor de lage grondwaterstand in het gebied. Te denken valt aan:

- Langdurige droge periodes (de klimaatscenario's voorspellen voor de toekomst meer langdurig droge periodes);
- De aanwezigheid van oude, met zand gedempte sloten;
- Lekke huisaansluitingen naar het riool (verantwoordelijkheid particulier);
- Grondwateronttrekkingen door particulieren (bijvoorbeeld om kelders droog te houden);
- Toename verhard oppervlak in openbaar en particulier gebied (meer afvang hemelwater).

Al deze genoemde aspecten leveren in meer of mindere mate een bijdrage aan de lage grondwaterstand. Ook bij stijging van de grondwaterstand dienen funderingen in dit gebied te worden vervangen als deze in slechte staat verkeren. Zoals eerder vermeld worden funderingsproblemen namelijk niet alleen beïnvloed door de grondwaterstand. Het is van belang dat eigenaren zich hiervan bewust zijn en onderzoek doen naar de staat van de fundering en zondig maatregelen nemen.

Ik vertrouw erop u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd en verzoek u toezegging 15bb7482 als afgedaan te beschouwen.

Met vriendelijke groet,

Joost Eerdmans
Wethouder Veiligheid, Handhaving en Buitenruimte